

Η ΜΙΚΡΑ ΜΑΓΕΙΡΙΣΣΑ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Ἡ μικρὰ Εἰρηνούλα θέλει νὰ γίνῃ καλὴ νοικοκυρά. Καὶ ἐπειδὴ ἤκουσεν ὅτι αἱ καλαὶ νοικοκυραὶ μαγειρεύουν μόναι τῶν, θέλει καὶ αὐτὴ νὰ μαγειρεύσῃ.

Ἡ μητέρα τῆς λέγει ὅτι εἶνε πολὺ μικρὰ ἀκόμη διὰ τέτοιες δουλιές. Ἀλλὰ ἡ Εἰρηνούλα δὲν τ' ἀκούει αὐτὰ καὶ χωρὶς νὰ εἰπῇ τίποτε εἰς κανένα καταβαίνει εἰς τὸ μαγειρεῖον.

Ἐκεῖ παρεκάλεσε τὴν κυρὰ-Σταμάταν, τὴν μαγειρίσσαν, νὰ τῆς κάμῃ ὀλίγον τόπον εἰς τὴν φωτιὰν καὶ νὰ τῆς βάλῃ ἐπάνω μίαν χύτραν μὲ ὀλίγον νερόν.

Μέσα εἰς τὴν χύτραν ἡ Εἰρηνούλα ἔριψεν ἀλεύρι, ὀλίγην ζάχαριν, ὀλίγα κουκουάρια, ὀλίγην σταφίδα, ὀλίγο λάδι καὶ ὀλίγα γαρύφαλα. Ἦθελε νὰ κάμῃ ἕνα εἶδος πουδίγγας, ὀλωδιόλου τῆς φαντασίας τῆς· μίαν πουδίγγαν, ἡ ὅποια νὰ τρώγεται ἐν ἀνάγκῃ καὶ ὡς σοῦπα ἢ ὡς χαλβάς. Καὶ διὰ νὰ γίνῃ ἀκόμη καλλιτέρα, κατὰ τὴν ιδέαν τῆς, ἔριψε μέσα καὶ ὀλίγον μαϊντανόν, καὶ ἕνα κρομμυδάκι καὶ δύο τρεῖς μαρίδες ποῦ ἔτυχε νὰ εὔρῃ καὶ ὀλίγον κιμῶν ἀπὸ τὸ βραστόν κρέας, ποῦ εἶχε μείνῃ ἀπὸ τὸ μεσημέρι, καὶ ὀλίγον πιπέρι καὶ πολὺ-πολὺ ἀλάτι. Κάποιος μοῦ εἶπε ὅτι ἔριψε μέσα καὶ δύο-τρεῖς μαυρὲς χάνδρες, ποῦ εἶχεν ἡ Εἰρηνούλα· ἀλλὰ αὐτὸ δὲν το πιστεύω...

Τελοςπάντων ἀφ' οὗ ἔγεινεν (ἡ ἐνόμισεν ἡ Εἰρηνούλα ὅτι ἔγεινεν,) αὐτὸ τὸ πρωτότυπον φαγητόν, τὸ ἐκένωσεν ἀχνιστόν καθὼς ἦτο μέσα εἰς ἕνα πιάτον, ἐπῆρε ἕνα πηροῦνι (διότι κατὰ τὴν ιδέαν τῆς μὲ πηροῦνι ἔπρεπε νὰ το τρώγουν) καὶ ἐπαρουσιάσθη εἰς τὴν τραπέζιαν, ὅπου ἦσαν μαζευμένοι ὅλοι οἱ συγγενεῖς τῆς.

— Νά το! ἔτοιμο! ἐφώναζεν, ὑψόνουσα τὸ πηροῦνι θριαμβευτικῶς. Καὶ ἔδωσεν εἰς ὅλους νὰ το δοκιμάσουν.

Ἐννοεῖται ὅτι κανεὶς δὲν εἶχε τὸ θάρρος νὰ φάγῃ ἀπὸ τὴν περιφημὴν ἐκείνην πουδίγγαν, ὅλοι δμως προσεποιήθησαν ὅτι τὴν δοκιμάζουν καὶ ὅτι μάλιστα τὴν εὐρίσκουν πολὺ τοῦ γούστου τῶν. Τί θαυμάσιον φαγητόν!

Ἡ Εἰρηνούλα ἦτο κατευχαριστημένη.

— Πολὺ ὠραία τὸ ἔκαμες διὰ πρώτην φοράν, τῆς εἶπε τότε ἡ μητέρα τῆς. Ἐλπίζω ὅτι ἄλλην φοράν θὰ το κάμῃς ἀκόμη καλλίτερον καὶ μὲ τὸν καιρὸν θὰ γίνῃς καλὴ νοικοκυρούλα, ὅπως πρέπει νὰ εἶνε κάθε καλὸ καὶ φρόνιμο κορίτσι. Πρέπει δμως νὰ μάθῃς προπάντων ἀπὸ τί καὶ τί γίνεται τὸ κάθε φαγητόν, καὶ δι' αὐτὸ πρέπει νὰ ἐρωτᾷς καὶ νὰ κούης τοὺς μεγαλητέρους σου.

ΟΝΟΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΠΩΝΥΜΑ

(Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε σελ. 371)

Ἄν ἐξετάσωμεν τώρα τὰ παρ' ἡμῶν τοῖς Ἕλλησιν ἐν χρῆσει κύρια ὀνόματα, θὰ εὐρωμεν ὅτι ὑπάγονται εἰς τέσσαρας μεγάλας τάξεις. Α'.) εἰς τὰ Ἑλληνικά, ἀρχαῖα καὶ νεώτερα: Ἀγαμέμνων, Περικλῆς, Ὀμηρος, Τηλέμαχος, Κίμων, Κρίτων, Θεμιστοκλῆς, Δημήτριος, Θεόδωρος, Γεώργιος, Εὐτέρπη, Ἀθηνᾶ, Πηνελόπη, Ἀναστασία, Διονύσιος, Νικόλαος, Ἀργύρης, Χρυσῆ, Ξανθὴ κτλ. κτλ. Ὁλ' αὐτὰ τὰ ὀνόματα (καὶ εἶνε τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν ἐν χρῆσει,) εἶνε ἑλληνικά· ἔχουν δηλαδὴ ρίζαν ἀρχαίαν ἑλληνικήν· καὶ εἶτε διατηρήθησαν ἐκ τῆς ἀρχαιότητος, εἶτε ἐσχηματίσθησαν κατόπι. (τὰ βυζαντινὰ π.χ.) εἶτε παρελήθησαν ἐκ τῆς ἀρχαίας μυθολογίας καὶ ἱστορίας, εἶτε εἰσήχθησαν νεωστὶ παρὰ ξένων, οἱ ὅποιοι τὰ ἐδανείσθησαν καὶ αὐτοὶ καὶ τὰ ἐσχημάτισαν ἐκ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης. Β'.) εἰς τὰ Λατινικά: Ἰούλιος, Αὐγουστος, Ἀντώνιος, Καίσαρ, Μάξιμος, Κάμιλλος κτλ. Γ'.) εἰς τὰ Ἑβραϊκά, εἰσαχθέντα μετὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ: Ἀδάμ, Ἰωσήφ, Γαβριήλ, Μιχαήλ, Ἄννα, Μαρία, Ἰωάννης, Ἰωάννα, Ἐμμανουήλ κτλ. (καὶ αὐτὰ ἀποτελοῦν μέγα πλῆθος.) Δ'.) εἰς τὰ ἐξ Εὐρώπης εἰσαχθέντα, τὰ κυρίως λεγόμενα «ξενικά»: Ἀλφρέδος, Κάρολος, Ροδόλφος, Ἐμμα, Θηρεσία, κτλ.

— Ἄλλ' ἐκτὸς αὐτῶν ὑπάρχουν παρ' ἡμῶν καὶ ὀνόματα μὲ ρίζας ἀραβικάς, τουρκικάς, ἀλβανικάς καὶ ἄλλα τῶν ὁποίων εἶνε ἀγνωστος ἡ καταγωγὴ καὶ ἡ σημασία. Διότι ὅλα αὐτὰ τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν γυναικῶν δὲν εἶνε λέξεις κεναί· ἐκφράζουν, σημαίνουν κάτι. Δὲν εἶνε βεβαίως ἀνάγκη νὰ σας εἶπω τί σημαίνει Θεόδωρος ἢ Νικόλαος, ἢ Τηλέμαχος, ἢ Χαρίλαος. Ἄλλ' ὅλοι δὲν γνωρίζουν ὅτι τὸ «Ἀυγουστος» σημαίνει «σεπτὸς», τὸ «Ἐμμανουήλ» σημαίνει «ὁ Θεὸς μετ' ἡμῶν», τὸ «Ἐρνέστος» σημαίνει «σοδαρός», τὸ «Ἐῤῥα» σημαίνει «ζωὴ» καὶ καθεξῆς.

Ἄλλὰ πολὺ ἐκφραστικώτερα εἶνε τὰ ἐπώνυμα, τὰ ὅποια σημαίνουν τὸ ἐπάγγελμα ἢ ἄλλην τινα ιδιότητα τοῦ γενάρχου. Π.χ. Βαρελάς, Κρασάς, Ψαρᾶς, Γιασεμολαδάς, Ἀνδρειωμένος, Καλλιγᾶς (πεταλωτής), Ξένος, Ψυχογιός, Χατζῆς (προσκυνητής), Λογοθέτης (ἀξιωμα ἐκκλησιαστικόν) Σαμαρᾶς, Παχὺς, Κοντός, Θαλασσινός, κτλ. κτλ.

Ἄλλὰ ἐπώνυμα σημαίνουν τὴν πατρίδα τοῦ γενάρχου: Θηβαῖος, Σαντορινάιος, Μυκωνίος, Ζακυνθινός, Πολίτης, καὶ πλῆθος τοιούτων.

Ἄλλὰ ἐπώνυμα εἶνε τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς (εἶτε κύριον, εἶτε ἐπιθετόν) μὲ

Ο ΟΡΦΑΝΟΣ

ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΟΡΛΕΑΝΗΣ

[ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΝ ΜΥΘΙΟΤΗΡΗΜΑ]

(Συνέχεια· ἴδε σελ. 373)

Ἡ τελευταία αὕτη συμφορὰ θὰ ἦρκει νὰ καταβάλλῃ ἐντελῶς τὸ παιδίον, τὸ ὁποῖον ὑπέφερε τόσα ἕως τώρα. Ἄλλ' ὁ Φίλιππος δὲν κατεβάλλετο. Ἡ ψυχικὴ δύναμις ὑπεστήριξε τὸ ἀσθενὲς ἐκεῖνο σῶμα. Ἐσκέπτετο ὅτι ἔπρεπε νὰνθῆξῃ, ὅτι ἔπρεπε νὰ κἀσῇ τὴν ἀδυναμίαν

τοῦ. Ἐὰν ἐπιπτεν εἰς τὸ μέσον τοῦ δρόμου, θὰ τον μετέφερον χωρὶς ἄλλο εἰς τὸ νοσοκομεῖον, ὅπου κατ' οὐδένα τρόπον ἤθελε νὰ ὑπάγῃ... Τί θὰ ἐγίνοντο τότε τὰ παρὰ τὰ εἰρηνοῦντα; καὶ θὰ τα ἐπεριποιεῖτο; Ναι, ἔπρεπε νὰ φανῇ γενναῖος καὶ ἰσχυρός! Ἄν τοῦλάχιστον τὸ κοιμητήριον τοῦ ἀγίου Ρόκου, ὅπου ἦτο θαμμένη ἡ θεία Ἀντωνία, δὲν ἦτο τόσῳ μακρὰν, ἤμποροῦσε νὰ ὑπάγῃ ἐκεῖ καὶ νὰ κοιμηθῇ ἡσυχος, ἕως νὰ γίνῃ καλλιτέρα. Ἐκεῖ δὲν θὰ τον ἐνοχλοῦσε κανεὶς... Ἄλλ' εἰς τὸ νοσοκομεῖον

— ποτὲ!

Ὅταν εὐρέθη ἐν ἀσφαλείᾳ —

δηλαδὴ ἀρκετὰ μακρὰν τῆς Ἐκκλησίας, — ἐκάθησε διὰ νὰ ἀναπαυθῇ καὶ νὰ σκεφθῇ τί ἔπρεπε νὰ κάμῃ, κάτωθεν μιᾶς θύρας, ἡ ὅποια ἐσχημάτιζεν ἐν εἶδος περιστυλίου. Ἄλλὰ δὲν ἠδύνατο νὰ σκεφθῇ· ὅλα ἐγύριζαν παραδόξως εἰς τὸ κεφάλι του: αἱ οἰκίαι, τὰ δένδρα τοῦ ἐφάνετο ὅτι ἐχόρευαν... Ἦσαν ἄκατανίχτητον ἐπιθυμίαν νὰ κοιμηθῇ καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐκλείοντο ἤδη χωρὶς νὰ θέλῃ, ὅταν ἔξαφνα ἤκουσε μίαν βραχνὴν φωνὴν νὰ τῷ λέγῃ:

— Σῆκω ἀπ' ἐκεῖ, παιδί μου· δὲν βλέπεις ποῦ μ' ἐμποδίζεις νὰ πλύνω τὴν πόρτα μου;

Ἐσῆκωσε τὰ μάτια ὁ Φίλιππος καὶ εἶδε μίαν μαύρην ὑπηρέτριαν, ἡ ὅποια ἐκράτει ἕνα κάδον μὲ νερόν καὶ μίαν σκούπαν, ἑτοιμαζομένη νὰ καθάρσῃ τὴν εἰσοδόν.

Ἐσῆκωσε καὶ ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον του ὡς ἐν ὄνειρῳ· τῷ ἐφάνετο ὅτι εἶχε διανύσῃ μίλλια ὀλόκληρα, ἀφ' οὗτου εἶχεν ἀφήσῃ τὴν Ἐκκλησίαν, ὅταν ἔξαφνα, πρὸς μεγάλην του ἐκπληξίν, εὐρέθη πάλιν ἐμπροσθεν τῆς ἐπαύλεως Δετραδά.

Αἱ ὑψηλαὶ δρύες, αἱ ὅποια ἦσαν φυτευμένα ἐδώθεν καὶ ἐκεῖθεν τῆς θύρας, ἔρριπτον πυκνὴν σκιάν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ. Εἶχε βρέξῃ τὴν νύκτα καὶ ἡ ἀτμοσφαῖρα ἦτο γεμάτη ἀπὸ μίαν γλυκίαν εὐωδίαν. Ὅπως καὶ τὴν πρώτην φοράν,

«Δεῖ!.. Κελίνα!.. ἀνέκραξεν ὁ Φίλιππος». (Σελ. 382. Στῆλ. 6').

ὁ Φίλιππος ἐπλησίασε τὸ κιγκλιδωμὸν καὶ ἐκύτταξε μέσα εἰς τὸν κῆπον. Ἡ ἀδυναμία του ἦτο τόσῳ μεγάλη ὥστε μόλις ἠδύνατο νὰ στέκεται ὄρθιος. Ἐκάθησε λοιπὸν ἐκεῖ ἔξω καὶ ἐβλεπε. Πλῆθος πτηνὰ ἐπετρύγιζον ἀνάμεσα εἰς τοὺς κλάδους. Μεταξὺ αὐτῶν διέκρινεν ἕνα Καρδινάλιον καὶ ἕνα Σκώπτην. Ἐξαφνα ὁ τελευταῖος οὗτος διὰ φωνῆς διουγούς, χρυσταλλίνης, ἐτόνισεν ἐν ἄσμα χαρᾶς καὶ θριάμβου καὶ ἀνοίξας τὰς πτέρυγας, ἐξεπέταξεν. Ὁ Φίλιππος ἐνόμιζεν ὅτι ὠνεῖρετο. Ἦτο ἄρα γε ὁ Σκώπτης του, ὁ παλαιὸς τὸ φίλος; Δὲν ἤξευρε... ἀλλὰ πόσον ἤθελε νὰ τον ἀκολουθῆσῃ εἰς τὸ ἄπειρον τοῦ κυανοῦ οὐρανοῦ, ὅπου ὑψοῦτο καὶ ὅθεν ἔφθανεν ἡ φωνὴ του, ἀσθενεστέρῳ ὀλονέν, ἀλλὰ πάντοτε μελωδική!..

KIMON ΔΑΚΙΔΗΣ

ΣΠΕΥΔΕ ΒΡΑΔΕΩΣ

Ὅποιοι διστάζει κ' ἀναβάλλει κ' ἀρχίζει σὺν τελειώνουν ἄλλοι, τοῦχουν κρεμάσῃ τὸ κουτάλι. Ὅποιοι μὲ σκέψ' ἀποφασίσῃ κ' ἐγκαίρως τὴ δουλειὰ του ἀρχίσῃ, ἐννιά ἑστὰ δέκα θὰ κερδίσῃ.

† Γ. Μ. ΒΙΖΗΝΟΣ

